

MTA-LFZE Aktív Zenetanulás Kutatócsoport

1. modell

ALCSOPORT ÖSSZEFOGLALÓ

2016. szeptember – 2016. augusztus

JELENTÉS DÁTUMA	KUTATÁS NEVE	KUTATÓCSONPORT TAGJAI
2017.08.31.	Aktív zenetanulás énekléssel és mozgással: módszerek és hatásvizsgálatuk	Vezető: Szirányi Borbála Barabás Edina, Bali Dániel, Mihalovics Csilla, Eckhardt Fanni

2016. 09.01. – 2017. 08. 31. – Szakmódszertani fejlesztésünk tevékenységei

1. Tantervek összeállítása és leadása	2016. 09. 30.
2. Experimentális munka	2016. 09. 01. – 2017. 06. 15.

helyszín:

Kós Károly Általános Iskola

Budapest, 12. kerület, Városmajor utca 59.

tanítási munkánk humán és technikai körülményi:

Alaptantervű első osztály – 1.b

Osztálylétszám: 32 fő, ebből 9 lány és 23 fiú.

Alaptantervű képzésben 2 ének-zene óra van. Ebből ebben a tanévben az ebédeltetési rendszer miatt sajnos az egyik ének-zene óra csak 30 perces, míg a másik 45 perces volt.

A 30 perces óra az osztály saját tantermében volt, ahol a meglehetősen szűkös tér miatt a mozgásos feladatok közül inkább csak a helyben, párral végezhető tapsolós játékokat vagy a helyzetváltoztatást nem igénylő labdaadogatós körjátékokat lehetett megvalósítani. A helyzetváltoztatást igénylő gyakorlatokat ebben a tanteremben csak csoportbontással lehetett kivitelezni. A 45 perces óra a nagy teret is biztosító ének-zene szaktanteremben volt. Itt jóval több mozgásos feladatot végeztünk és a zenehallgatási gyakorlatok is általában itt kerültek megvalósításra.

Szeptembertől kezdve az énekórák főbb mozgásos történéseiről video-felvételeket készítettünk, melyeket utólag kielemezve és reflektálásokkal kiegészítve rendszereztünk. Az osztályban első félévben 8 tanuló szülei nem járultak hozzá a felvételeken való részvételhez, majd a második félév szülői értekezletén bemutatott prezentáció hatására közülük 5 gyerek szülei mégis beleegyezett gyermekük mozgóképi felvételen történő szerepléséhez.

A NAT, illetve a vonatkozó kerettanterv által előírt törzsanyagot két zenei ismeret – a kettős metrum és a hozzá tartozó zenei fogalmak úgy, mint ütem, ütemvonal és záróvonal, valamint az azonosság és ehhez kapcsolódóan az ismétlőjel – kivételével sikerült elsajátítani az év során. A kimaradt két zenei ismeret előkészítése és „tudatalatti” megtapasztalása is

elkezdődött, de a tudatosításra már nem jutott idő. A tanév során nem használtunk tankönyvet, helyette a jelenleg és a közelmúltban használt ének-zene tankönyvek anyagából szabadon válogattunk. Az írásbeli feladatokat fénymásolt lapokon végezték a gyerekek.

Zenei tagozatos első osztály – 1.a

Osztálylétszám: 2016 szeptemberében 32 fő, majd félévkor 1 tanuló távozott, tehát 2017. februárjától 31 fő, ebből 12 fiú és 19 lány.

Heti 4 alkalommal volt énekórájuk, melyből egy alkalommal csak 30 perc állt rendelkezésünkre a 45 perc helyett - egyéb technikai okok miatt (ebéd-beosztás).

Az énekórák közül 3 a nagy teret is biztosító ének-zene szaktanteremben volt, míg 1 tanóra a szűkös saját osztályteremben.

Szeptembertől kezdve az énekórák főbb mozgásos történéseiről video-felvételeket készítettünk, melyeket utólag kielemezve és reflektálásokkal kiegészítve rendszereztünk. Az osztályban 2 tanuló szülei nem járultak hozzá a felvételeken való részvételhez, ez sajnos rendszeres szervezési feladatokat rótt ránk.

Az új zenepedagógiai módszerek és a tanítási segédeszközök kipróbálása során összegezhettük, hogy az emeltszintű ének-zene oktatásban használatos, Szabó Helga tankönyvére épülő tanmenet tematikája szépen követhető, egészen a pentatónia dallamhangjainak elsajátításáig és azok gyakorlásáig (l-s-m-r-d-l). Ám egy-egy zenei elem több kontextusból történő megközelítése és a tapasztalati, tevékenység-központú tanulása, gyakorlása miatt az egyes zenei ismeretek elsajátítására fordított idő hosszabb volt, mint azt a tankönyvhöz tartozó tanmenet előírta, így ebben a tanévben az alsó szó és a felső dó hang megtanulására már nem került sor.

3. Munkacsoport megbeszélések

Videófelvételek tárolási és katalogizálási rendszerének, valamint az ezekről készült dokumentáció leírási és katalogizálási rendszerének kidolgozása (Bali D. – Barabás E. – Szirányi B.)

2016. 09. 08.

2016. 09. 15.

Zenehallgatási anyag kidolgozása az 1. évfolyam első félévére (Barabás E. – Mihalovics Cs. – Szirányi B.)

2016. 09. 23.

Felvett videójegyzetek megtekintése, közös elemzése és átválogatása (Bali D. – Barabás E. – Szirányi B.)

2016. 10. 06.

2016. 10. 20.

2016. 11. 10.

2016. 11. 24.

2016. 12. 01.

2016. 12. 15.

Zenehallgatási anyag kidolgozása az 1. évfolyam 2. félévére (Barabás E. – Mihalovics Cs. – Szirányi B.)

2017. 01. 26.

Felvett videójegyzetek megtekintése, közös elemzése és átválogatása (Barabás E. – Szirányi B.)

2017. 02. 02.

2017. 02. 16.

2017. 03. 02.

2017. 03. 16.

2017. 04. 06.

2017. 04. 20.

2017. 05. 04.

2017. 05. 18.

2017. 06. 01.

2017. 06. 15.

4. Az 1. osztályhoz kapcsolódó tanítási segédlet szerkesztett anyagainak elkészítése tematikai rendszerben

2017. 08. 31.

5. Módszertani tanári kézikönyv 1. osztályra vonatkozó anyagának előkészítése

2017. 08. 31.